

VURDERINGSGRUNNLAG FOR SEX OG POLITIKKS PARTITEST:

HØYRES SVAR PÅ SPØRSMÅL OM SRHR - STILT AV SEX OG POLITIKK

1. Kor viktig er seksuell og reproduktiv helse og rettar (SRHR) som felt for å oppnå berekraftsmåla? Korleis vil ditt parti prioritere SRHR i norsk utanriks- og utviklingspolitikk i den kommande stortingsperioda, og kva konkrete forslag og mål ønskjer partiet å foreslå?

Høyre har vært svært aktive på dette feltet i regjeringsperioden og vil fortsette å være det. Vi ser tilbakeslag på dette og flere relaterte områder globalt, rettigheter under press, viktig derfor å tenke bredt, langsiktig og helhetlig.

Se bl.a. handlingsplanen for kvinners rettigheter og likestilling i utenriks og utviklingspolitikken (2016–2020). Norske prioriteringer: jenters utdanning, kvinners politiske og økonomiske deltakelse, bekjempelse av vold, fremme av seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

Tilgang til seksuelle og reproduktive helsetjenester, særlig i krise og konflikt, er ofte neglisjert og vår innsats på dette feltet er under opptrapping.

Norge fortsetter å fremme jenters og kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter, inkludert rett til abort. Norge støtter «She decides» -initiativet og øker sitt finansielle bidrag til reproduktiv helse. Globalt er Norge blant de største giverne til dette arbeidet gjennom støtte til FN, særlig UNFPA, samt Verdensbanken, internasjonale frivillige organisasjoner og globale finansieringsmekanismer. Norges støtte til seksuell og reproduktiv helse, inkludert familieplanlegging, prevensjon og trygge aborttjenester, utgjør mer enn 1 mrd. kroner årlig. Det er ikke internasjonal enighet om hva som skal telles som SRHR og det norske anslaget er konservativt. Under toppmøtet om familieplanlegging i London 11. juli annonserte Norge en økning på 700 millioner kroner til feltet i perioden 2017-2020.

Norges normative arbeid på området er blant annet knyttet til å være en sterk støttespiller til UNFPA og deres normative rolle, samt til å fremme rett til abort og andre likestillings spørsmål i FNs menneskerettighetsråds landgjennomganger (UPR) og forhandlinger i FNs Kvinnekommisjon og FNs Befolkingskommisjon. Vårens møter i disse kommisjonene viste igjen at områdene seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, rett til abort, samt seksuell orientering alle er tema hvor land står langt fra hverandre. Mange land, herunder Iran, den arabiske gruppen, Guatemala og Russland, samt Vatikanstaten utviser aktiv motstand mot aborttjenester, seksualundervisning, innføring av begrepet seksuelle rettigheter og henvisning til seksuell orientering. USA uttrykker også motstand mot flere av disse temaene spesielt knyttet til abort. Det er også motstand mot andre likestillingstema som like økonomiske rettigheter (arv, eiendom), jenters og kvinners menneskerettigheter, bekjempelse av tradisjonelle kjønnsroller og lik arbeidsdeling og ansvar i familien mellom kvinner og menn. Selv arbeidet mot vold og skadelige skikker som barneekteskap og kjønnslemlestelse kan være vanskelig å bli enig om.

Den afrikanske gruppen har betydelige interne motsetninger på likestillingsområdet i forhandlinger, men de opptrer som en samlet gruppe. En dialog med mer progressive land om hva som skal til for å få Afrikagruppen til å bevege seg på SRHR og andre likestillings spørsmål, er viktig.

Vi har vært og vil fortsette å være aktive i She Decides-initiativet og for å fremme kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter, annonserte regjeringen en økning på 700 millioner kroner i perioden 2017 til 2020 under Familie Planleggingskonferansen (FP2020) i London 11. juli i år.

Vi har også påtatt oss en viktig rolle i arbeidet med å fremme seksualundervisning – annonserte at vi kommer til å holde en konferanse om seksualundervisning på nyåret.

Familieplanlegging er viktig for hele bærekraftsagendaen. Vi har trappet opp innsatsen for å bidra til å styrke kvinners muligheter til å ha kontroll over eget liv og egen kropp. Særlig vil vi fremover fokusere på kvinner og jenter som er særlig utsatt for seksualisert vold i krise- og konfliktsituasjoner. Norge jobber til enhver tid med de organisasjoner som viser at de kan levere god veiledning og tjenester på landnivå.

2. Abortrettar er under angrep verda over. I mange land sit kvinner fengsla på grunn av at dei har gjennomført ein abort. Jenter som har blitt utsett for voldtekt må bere fram eit barn sjølv om kroppen ikkje er utvikla til å takle det. Utrygge abortar medfører 47.000 dødsfall kvart einaste år. Trump-administrasjonen sin "Global gag rule", at organisasjonar som mottok bistand frå USA ikkje kan informere om eller jobbe for trygg og lovleg abort sjølv om dei bruker egne midler svekker arbeidet med å redusere svangerskapsrelatert dødelegheit, sjølvråderett over eigen kropp og å gjere abort til eit trygt og lovlig val. Korleis kan Norge i dagens kontekst bidra til arbeidet for trygg og lovleg abort? Kva for ei rolle kan og bør Norge spele i dette arbeidet?

Høyre vil fortsette å fremme jenters og kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter, inkludert rett til abort. Med Høyre i regjering støttet Norge «She decides»-initiativet og øker vårt finansielle bidrag til reproduktiv helse. Globalt er Norge blant de største givne til dette arbeidet gjennom støtte til FN, særlig UNFPA, samt Verdensbanken, internasjonale frivillige organisasjoner og globale finansieringsmekanismer. Norges støtte til seksuell og reproduktiv helse, inkludert familieplanlegging, prevensjon og trygge aborttjenester, utgjør mer enn 1 mrd. kroner årlig. Det er ikke internasjonal enighet om hva som skal telles som SRHR og det norske anslaget er konservativt. Under toppmøtet om familieplanlegging i London 11. juli annonserte Norge en økning på 700 millioner kroner til feltet i perioden 2017-2020.

Norge er ledende på innsatsen for global helse og utdanning og blant de største givne til likestilling og kvinnehelse. Kjernen i Norges arbeid er å øke jenters og kvinners handlingsrom, selvbestemmelse og makt. Seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, inkludert tilgang til prevensjon og trygg abort, er sentrale områder i dette arbeidet. Et av våre viktigste budskap er at jenters utdanning er en investering i reproduktiv helse og befolkningsplanlegging. Utdanning er nøkkelen til at jenter og kvinner skal ha kunnskap, trygghet og aksept for å kunne bestemme over sitt eget liv, og om, når og hvor mange barn de skal ha. Norge arbeider for at helse og utdanning skal sees i sammenheng, også i sårbare stater.

Norge har, i likhet med andre foregangsland, økt bidraget til organisasjoner inklusive UNFPA. Regjeringen annonserte i pressemelding 18. februar en økt satsing på prevensjon, familieplanlegging og trygge aborter med 85 millioner kroner i 2017, sammenliknet med 2016. Økningen ble også annonsert under «She Decides» konferansen i Brussel 2. mars.

Viktig både normativt i de multilaterale fora, regionalt og bilateralt. Multilateralt, i FN forsetter vi arbeidet med å sikre at det ikke rokkes ved etablerte internasjonale forpliktelser for kvinners rettigheter, og for at forpliktelsene etterleves. Vi skal være en pådriver for nye forpliktelser om seksuelle rettigheter, rett til abort og like økonomiske rettigheter. Viktig også med støtte til sivilsamfunnsaktører, deriblant IPPF (der Sex og Politikk er medlemsorg).

Norge er og skal fortsette å være en av de største givne til FNs kvinneorganisasjon, UN Women, som har som mandat å styrke kvinners rettigheter og likestilling i samarbeidslandene og globalt og nest største til FNs befolkningsfond (UNFPA) som har seksuell og reproduktiv helse og reproduktive rettigheter (SRH RR) som kjernen i sitt mandat.

3. God seksualitetsundervisning kombinert med tilgang til prevensjon bidreg til å gi makt over eigen kropp, tryggleik til eigen seksualitet, hindrar spredning av infeksjonar og gir valfridom med tanke på graviditet og barn. 222 millioner kvinner og jenter verda over får ikkje dekket behovet sitt for moderne prevensjonsmiddel. Det neste året vil om lag 85 millionar bli uplanlagt gravid, og mange av desse må slutte i skulen på grunn av graviditeten. Korleis meiner ditt parti at seksualitetsundervisning og prevensjon bør inkluderast i norsk utviklingsarbeid?

Økende motstand mot seksualundervisning globalt, regionalt og nasjonalt gjør det krevende for FN og andre å bistå og implementere de globale retningslinjer for dette (UNESCO). Manglende og dårlig

seksualundervisning gjør det vanskelig for land å overholde egne forpliktelser og oppfylle de relaterte bærekraftsmålene.

Høyre tar denne utfordringen på alvor og i regjering har Norge sammen med UNFPA sagt at vi vil arrangere en konferanse om seksualundervisning (jan/feb 2018). Formålet med konferansen vil være å samle land og organisasjoner som ønsker å fremme seksualundervisning for å lære av hverandre, hvordan en best ta arbeidet videre både for normativ fremgang og gjennomføring på landnivå. Norsk rolle innen seksualundervisning passer godt inn i våre innsatser innen utdanning og SRHR. En sterkere kopling mellom utdanning og helse vurderes å gi bedre resultater på dette feltet.

- Et langsiktig arbeid på dette feltet – kvinners rettigheter generelt og bredt
- Må tenke helhetlig
- Utdanning og jenters utdanning spesielt et satsingsområde. Med høyre i regjering doblet vår bistand til utdanning, jenters utdanning spesielt. Dette vil fortsette. Tatt på oss en lederrolle her.
- Også innenfor global helse (fortsatt økning i finansiering til global helse).

4. Mange stader i verda risikerar ein sosial ekskludering og strafferettsleg forfølgning på bakgrunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk. I mange land er det for eksempel ulovleg å ha sex med ein av samme kjønn eller å informere om homoseksualitet. I store delar av verda fører ekskludering frå arbeidsmarknaden kombinert med dårleg tilgang til helsehjelp at mange transpersonar har få eller ingen andre inntektsmogelegheiter enn å selge sex. Korleis prioriterar ditt parti bistand og utanrikspolitisk arbeid spesifikt retta inn på personar som opplever marginalisering eller diskriminering på grunnlag av seksuell orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk, og kva tiltak ser de for dykk?

Høyre har i regjering fortsatt å løfte dette både bilateralt og multilateralt. Norges normative arbeid på området er blant annet knyttet til å være en sterk støttespiller til UNFPA og deres normative rolle, samt til å fremme rett til abort og andre likestillingsspørsmål i FNs menneskerettighetsråds landgjennomganger (UPR) og forhandlinger i FNs Kvinnekomisjon og FNs Befolkingskomisjon. Vårens møter i disse kommisjonene viste igjen at områdene seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, rett til abort, samt seksuell orientering alle er tema hvor land står langt fra hverandre. Fortsette å ta dette opp, støtte prosjekter der dette er tema – sivilsamfunnsaktører, f. eks. IPPF som jobber med nasjonalt og internasjonalt pådriverarbeid innen bredden av SRHR agendaen.